

لدراسة آليات الرقي الفكري

پوانگه‌ی پەرله‌مانی عیراق

راپۆرتیک سه‌بارته به کاره‌کانی نوینه‌رانی پارێزگای هه‌ولێر
ئه‌نجومه‌نی نوینه‌رانی عیراق

له‌ ماوه‌ی نیوان ۲۰۲۳/۱/۱۴ تا ۲۰۲۳/۶/۱۱

ئه‌م راپۆرتیه‌ له‌ لایه‌ن تیمی پوانگه‌ی پەرله‌مانی عیراق له‌ دامه‌زراوه‌ی مه‌دارك
به‌سه‌رپه‌رشته‌ی: د. مزهر جاسم ساعیدی ئاماده‌کراوه

۲۰۲۳

★ دامەزراوەی مەدارك بۆ تووژینهووی میکانزمەکانی لوتکەى ھزرى:

دامەزراوەیەکی عىراقى سەربەخۆیە، کۆشش دەکات لەپینا و گەشەپیدانی پوئشنىرى کۆمەلگای عىراقى، لە نیسانی ۲۰۰۴ دامەزراوە، مۆلەتى وەرگرتوو لەلایەن وەزارەتى پلاندانان و ھارىکارى گەشەکردن لە کۆمارى عىراق بە ژمارە B64011 لە ۲۰۰۴/۱/۸

مۆلەتى وەرگرتوو لەلایەن فەرمانگەى رىکخراوەکانى کۆمەلئى مەدەنى سەر بە ئەنجومەنى وەزيران ژمارە (۴۱۱) لە ۲۰۰۸/۱۱/۳۰

دامەزراوەى مەدارك بۆ تووژینهووی میکانزمەکانى لوتکەى ھزرى

ناونیشان: بەغداد – شەقامى فەلەستین

تەلەفۆن: 07704448841

ئیمەیل: als_marsad23@yahoo.com

فەیسبوك: <https://www.facebook.com/MadarikNGO>

پېنگەى ئەلکترۆنى:

www.miqpm.com

www.madarik.org

ئەم راپۆرتە لەلایەن (میران حسین حەسەن) لە (ئینستیتیوتى پەى بۆ پەروەردە و گەشەپیدان) ھوہ بۆ سەر

زمانى كوردى وەرگێردراوە

چاپى راپۆرتەكە بە زمانى كوردى لەلایەن ئینستیتیوتى پەى ئەنجامدراوە

مافى بلاوکردنەووی ئەم راپۆرتە پارێزراوە دامەزراوەى مەدارك - ۲۰۲۳

ناوهرۆك

- ٤ پيشهكى
- ٥ ئه نجامه كانى پاريزگاي هه وئير
- ٦ دابه شبوونى نوينه رانى پاريزگاي هه وئير به سه ر ليزنه كانى په رله مان
- ٧ ژماره ي قسه كردنى و خائى په يره ويى نوينه رانى هه وئير
- ٨ خائى په يره ويى و قسه ي نوينه رانى هه وئير

پيشه‌کى

ئەم راپۆرتە بەدواداچوونە بۆ پرۆسەى ھەلبژاردن لە پارێزگای ھەولێر لە میانى خولى ھەلبژاردنى پینجەم، لە دەستپیکردنى دابەشکردنى بازنەکانى ھەلبژاردن بۆ ژمارەى کاندیدەکان لە بازنەکان و ژمارەى دەنگەکان کە بەدەستیان ھیناوە و ئەنجامە کۆتاییەکان کە لە لایەن کۆمسیۆنى بالای ھەلبژاردنەکانەوہ راگەیاندران.

تیمی روانگە زانیاری تایبەتى ھەموو بازنەیک و ھەموو کاندیدەکان لە پارێزگای ھەولێر و جۆرى خۆکاندیکردنیان (تاک- پارت- ھاوپەیمانى) و ژمارەى دەنگ کە پارتەکان و ھاوپەیمانییەکان و کاندیدە تاکەکان کە بەدەستیان ھیناوە و بەھای یەک کورسى لە ھەموو بازنەکان و بەھای یەک بازنە لەسەر ئاستى پارێزگا، دابەش بوونى نوینەرانى پارێزگای ھەولێر بەسەر لیژنەکانى ئەنجومەنى نوینەرانى و بەشداریان لە گفتوگۆ کردن لەکاتى دانیشتنە ئاشکراکان .

تیمی روانگە ئاماژە بۆ ئەو دەکات کە ئەو داتایانەى کە پێوانە ناکریت یان ئەوہى بە بەلگەى فەرمى دەستیان نەکەوتووە تۆمار ناکریت بەمەبەستى وردى و بیلايەنى لە راپۆرتە کە .

ئە نجامەكانى پارىزگاي ھەولير

۱- پارىزگاكە دابەش كرابوو بۆ چوار بازنە .

۲- ژمارەى كاندىدەكان لە بازنەكانى ھەلبژاردن (۵۲) كىپرکيان دەکرد لەسەر (۱۶) كورسى ئەنجومەنى

نوینەران .

۳- كۆى دەنگى كاندىدەكان لەو پارىزگايە (۴۶۷, ۱۸۷) دەنگيان بەدەستھیناوه .

۴- كۆى دەنگى كاندىدە سەرکەوتووھەكان (۳۴۶, ۶۳۵) دەنگ بوو .

۵- لە كۆى دەنگى ئەنجامى كاندىدەكان بۆمان دەرکەوت كە بەھای يەك كورسى لە پارىزگاي ھەولير (۲۹, ۱۹۹)

دەنگ بوو .

دابەشېوونى نوڤتەرانى پارىژگاي ھەولپەر بەسەر لىژنەكانى پەرلەمان

ھەريەك لە لىژنەكانى (كشتوكال و ئاو و زۆنگاۋەكان، لاوان و ۋەرزىش، شەھيدان و قوربانىيان و زىندانى سىياسى، تەندروسىتى و ژىنگە، پلانى ستراتىژى و خزمەتى فېدرالى، پەروەردە و كار و رېكخراۋەكانى كۆمەلى مەدەنى، دارايى، دەستپاكي، گواستەنەۋە وگەياندن، كۆچ و كۆچبەران و ئاشتەۋايى كۆمەلايەتى) ھىچ نوڤتەرىكى پارىژگاي ھەولپەريان تيا نىيە، نوڤتەرانى پارىژگاي ھەولپەر بەسەر ئەم لىژنەكانەدا دابەشېوونە:

ناوى پەرلەمانتار	پارت	لىژنە
نەھرۆ مەحمود قادر سەئىد	پارتى ديموكراتى كوردستان	نەوت و غاز و سامانە سروشتىيەكان
سپيان عەزىز حدو خدر	پارتى ديموكراتى كوردستان	ئابوورى و پيشەسازى و بازرگانى
مەحمەد سىدىق مەحمەد	پارتى ديموكراتى كوردستان	پەيوەندىيەكانى دەرەۋە، ئەوقاف و ھۆزەكان
خدر عەلى سادق سوڤى مەنتك	پارتى ديموكراتى كوردستان	خزمەتگوزارى و ئاۋادانكردنەۋە
ۋەزىرە ئەحمەد برايم مەلا	نەۋەى نوڤ	ھەرىمەكانى و پارىژگانگان
مەحمەد ئىسماعىل عومەر	نەۋەى نوڤ	رۆشنىبىرى و گەشتىيارى و ئاسەۋار و پاگەياندن
ئامانج مەحمود ئەسەد ھەركى	پارتى ديموكراتى كوردستان	كارەبا و ۋەزە
رېبوار ھادى عەبدولرحمان برايم	پارتى ديموكراتى كوردستان	ياسايى
مەريوان قرەنى ئىبراھىم ئەمىن	پارتى ديموكراتى كوردستان	ئاسايش و بەرگرى
كوردۆ عومەر عەبدوللا سالىح	يەككىتى نىشتمانى كوردستان	ھەرىمەكانى و پارىژگانگان، ژن و خېزان و مندال
سەباح سوبحى حەيدەر حەسن	پارتى ديموكراتى كوردستان	نەوت و غاز و سامانە سروشتىيەكان
نەھلە قادر مەحمەد حارس	پارتى ديموكراتى كوردستان	خوڤندىن بالآ و رۆشنىبىرى و گەشتىيارى و ئاسەۋار و پاگەياندن
فیان عەبدولعەزىز عەبدولرحمان	نەۋەى نوڤ	ۋەبەرھىتان و گەشەپيدان
جوان عەبدوللا عومەر عەبدوللا	پارتى ديموكراتى كوردستان	ماڤى مەرۆڤ
ھەرىم كەمال خۆرشىد عوسمان	يەككىتى نىشتمانى كوردستان	ئاسايش و بەرگرى
فاروق حەنا عەتو شەمعوون	تاك	رۆشنىبىرى و گەشتىيارى و ئاسەۋار و پاگەياندن و ماڤى مەرۆڤ

ژماره‌ی قسه کردنی و خائی په‌یروویی نوینه‌رانی هه‌ولپیر

ژماره‌ی قسه کردنی و خائی په‌یروو	فراکسیۆن	ناوی په‌رله‌مانتار	ژ
٦ جار	پارتی دیموکراتی کوردستان	پێبوار هادی عه‌بدولرحمان برایم	١
٣ جار	پارتی دیموکراتی کوردستان	سه‌باح سوبحی حیده‌ر حه‌سه‌ن	٢
٢ جار	تاک	فاروق حنا عه‌تو شه‌معون	٣
٢ جار	یه‌کیتی نیشتمانی کوردستان	هه‌ریم که‌مال خۆرشید عوسمان	٤
١ جار	نه‌وه‌ی نوێ	قیان عه‌بدولعه‌زیز عه‌بدولرحمان مه‌حه‌مه‌د	٥
١ جار	یه‌کیتی نیشتمانی کوردستان	کورڤۆ عومه‌ر عه‌بدوللا سالح	٦
١ جار	نه‌وه‌ی نوێ	مه‌حه‌مه‌د ئیسماعیل عومه‌ر په‌سول	٧
١ جار	پارتی دیموکراتی کوردستان	ئامانج مه‌حمود ئه‌سه‌عه‌د فه‌تاح هه‌رکی	٨
١ جار	پارتی دیموکراتی کوردستان	جوان عه‌بدوللا عومه‌ر عه‌بدوللا	٩
١ جار	پارتی دیموکراتی کوردستان	مه‌حه‌مه‌د سدیق مه‌حه‌مه‌د یاسین	١٠
١ جار	پارتی دیموکراتی کوردستان	سپیان عه‌زیز حدو خدر	١١
١ جار	پارتی دیموکراتی کوردستان	مه‌ریوان قه‌ره‌نی ئیبراهیم ئه‌مین	١٢
١ جار	نه‌وه‌ی نوێ	وه‌زیره ئه‌حمه‌د برایم ملا	١٣
هیچ	پارتی دیموکراتی کوردستان	خدر عه‌لی سادق سوڤی مه‌نتک	١٤
هیچ	پارتی دیموکراتی کوردستان	نه‌هروۆ مه‌حمود قادر سه‌عه‌ید	١٥
هیچ	پارتی دیموکراتی کوردستان	نه‌هله قادر مه‌حه‌مه‌د حارس	١٦

خالی پهیرهوی و قسهی نوینه رانی ههولیر

ناوی په رله مانتار	ژمارهی دانیشن	رێکهوت	خالی پهیرهوی	تاوتوی کردنی یاسا
رێبوار هادی عهبدولرحمان برام	٤	٢٠٢٣/٢/٧		په له نه کردن له خویندنه وهی دووهم بۆ پرۆژه یاسای مانه وهی بیانیه کان تا گه یشتنی هه موار کردنه وهی وه زاره تی دهره وه .
	١٣	٢٠٢٣/٣/٩		سه باره ت به ماده ی (٣٥) له یاسای نه نجومه نی نوینه رانی و فه رمانگه کان له کاتی ته واونه بوونی رێژه ی یاسایی پرسیار ی نه وه بکریت نایا باوه ری به وه هه یه یان نا .
	١٧	٢٠٢٣/٤/٢	سه باره ت به بنده کانی ١٢٨ و ٧٣ و ٦٠ له ده ستووری عێراقی سه باره ت به پیشکه شکردنی پرۆژه یاسا (له گه ل یه ک خالی پهیرهوی)	
	٢٠	٢٠٢٣/٤/١٧		سه باره ت به فه رمانبه ره کانی کۆمسیۆنی هه لبژاردنه کان که به شیوه ی گریبه ست کار ده کن ده بییت هه مان مافی دامه زاره کانی ده وه تیان هه بییت .
	٢١	٢٠٢٣/٤/٢٩		سه باره ت به بییه شکردنی زهوی له ناوچه کیشه له سه ره کان تا یه کلا کردنه وهی چاره نووسی و بۆچی ته نها دارخورما و زهیتون ده چی ندرییت له هه لمه تی چاندنی دار .

<p>بېټويسته دهنگدان بکريټ لهسەر بهندهکه پاشان هه موار کردنی پيشنيارى ليژنه که به هه موارکردنی پيژبه ندى بهنده که ئيمه تهنه دهنگ دهدين لهسەر هه موارى ژماره ی بهنده که به لام ناوه پوکى بهنده که دهنگى لهسەر نادهين.</p>	<p>٢٠٢٣/٥/١٧</p>	<p>٢٧</p>	
<p>سه بارهت به خویندنگا چينيه کان و پشكى هه ريم له و خویندنگا يانه و مه ترسى نرخی به رمیلی نهوت له بوودجه.</p>	<p>٢٠٢٣/٤/١٧</p>	<p>٢٠</p>	<p>سه باح سوبحی حه يدهر حه سه ن</p>
<p>که مېوونه وهی داهاتی نانه وتی به به راورد له گه ل سالی رابردوو و پالپشتی سوتهمه نی له هه ريم به هه مان شيوه ی پاريزگاکانی تر.</p>	<p>٢٠٢٣/٤/١٧</p>	<p>٢٠</p>	
<p>سه بارهت به به ندى ١١٥ له دهستور که ئاماژه بو ئوه دهکات هه ر بابته تک له دهسه لاته فيدرالیه کان ئاماژه ی پينه کرابوو ئوه له دهسه لاتی هه ريمه کان و پاريزگاکان و دهسه لاته هاوبه شهکانی نيوان هه ريم و به غداد.</p>	<p>٢٠٢٣/٥/٤</p>	<p>٢٣</p>	
<p>خویندنه وهی به ياننامه به نوينه رایه تی پيکهاته ی مه سيجی سه بارهت به سوتاندنی قورئانی پيروژ.</p>	<p>٢٠٢٣/١/٢٨</p>	<p>٣</p>	<p>فاروق حنا عه تو شه معون</p>

سەبارەت بە ياساى دەستەى راگاياندىن و پەيوەندىەكانى و ناردنى بۆ خويىندەنەوہى يەكەم بى ئاگادارى ليژنەى پۆشنىبىرى و راگە ياندن.	۲۰۲۳/۲/۷	۴	
سەبارەت بە دانى قەرز بە ھىزەئەمنىەكان ئاماژە بە پېشمەرگە نەكراوہ و پىشكى ھەرىم ناگونجىت لەگەل ئامارەكانى وەزارەتى پلاندىن.	۲۰۲۳/۴/۱۷	۲۰	ھەرىم كەمال خۆرشىد عوسمان
دەبىت بوودجەيەكى زيادە بۆ پارىزگاي ھەلەبجە تەرخان بىكرىت، بەمەبەستى ئاوادانكرندەوہى بەھۆى ئەوہى ئەو شارە پووبەپووى كۆمەلكوژى و ويرانكرندى بۆتەوہ و دابىنكرندى ھەلى كار بۆ دانىشتوانى.	۲۰۲۳/۵/۴	۲۳	
سەبارەت بە گۆرىنى ناوى ياساى دەستەى ئامار و سىستىمى زانىيارى جوگرافى بۆ دەستەى ئامار و سىستىمى جوگرافى فېدرالى بەھۆى ئەوہى ئىمە دەولەتتىكى فېدرالىن	۲۰۲۳/۴/۲	۱۷	قىان عەبدولعەزىز عەبدولرحمان مەحمەد
سەبارەت بە وشكە سالى و كەمى ئاوكە پووبە رووى ھەموو عىراق بۆتەوہ.	۲۰۲۳/۴/۱۷	۲۰	كوردق عومەر عەبدوللا سالىح
سەبارەت بە دەرمالەى مەترسى كە ھىزەكانى پاسەوانى سنور وەرىدەگرن ولەھەرىم بى شىكراون	۲۰۲۳/۴/۱۷	۲۰	مەحمەد ئىسماعىل عومەر پەسول
سەبارەت بە پىشكى ھەرىم كە ناگونجىت لەگەل رىژەى دانىشتوان و ژمارەى ئاوارەكان.	۲۰۲۳/۴/۱۷	۲۰	ئامانج مەحمود ئەسەد ھەركى
سەبارەت بە قەربوو كرنەوہى قوربانىانى ئەنقال و پاگويزراوان.	۲۰۲۳/۴/۱۷	۲۰	جوان عەبدوللا عومەر عەبدوللا

سەبارەت بە قۆناغەکانی دەرکردنی یاساکان و ەکو ڤاویژگاریکی سەرۆک کۆمار لە ماوەی یەکەم پڕۆژە ی پیکراوی (unido).		۲۰۲۳/۱/۲۸	۳	مەحمەد سدیق مەحمەد یاسین
سەبارەت بە پشکی ھەریم لە نەفەقاتی سیادی و حاکمە بەتایبەتی لە قەرزەکان و دابین کردنی پلە ی وەزیفی لە ھیزە ئەمنیەکان و دروستکردنی بەنداو و سایلۆ و قەرەبووکردنەوہی خانەوادی ئەنفالکراو و بارزانپەکان.		۲۰۲۳/۴/۱۷	۲۰	سییان عەزیز حدو خدر
سەبارەت بە بەندی ۱۳۲ کە ئاماژە بۆ ئەوہ دەکات کە قەرەبووکردنەوہی دەولەت بۆ شەھیدان و زیندانی سیاسی و زیان لیکەوتوان بەھۆی سیاسەتەکانی حکومەتی پێشوو ی و ھەلە سەربازییەکان و ئەوانە ی دەست بەسەر مالئومولکیاندا گێراوہ.		۲۰۲۳/۴/۱۷	۲۰	مەریوان قەرەنی ئێبراھیم ئەمین
سەبارت بە وشکەسالی و کەمی ئاو و دروستکردنی دەریاچە ی دەستکرد بۆ کۆکردنەوہی ئاوی باران و تەرخانکردنی پارە بۆ ئەم بابەتە.		۲۰۲۳/۴/۱۷	۲۰	وہزیرە ئەحمەد براہیم ملا
.	.	.	.	خدر علی سادق سۆفی مەنتک
.	.	.	.	نەھرز مەحمود قادر سەعید
.	.	.	.	نەھلە قادر مەحمەد حارس

مؤسسه مدارک

لدراسة آليات الرقي الفكري

پوانگهی پەرلهمانی عیراق